

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача („Службени гласник РС" бр. 128/14), Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Службени гласник РС" бр. 49/2015 и 44/2018-др.закон), начелница општинске управе општине Житорађа, дана 05.09.2024. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА У ОПШТИНСКОЈ УПРАВИ ОПШТИНЕ ЖИТОРАЂА

Основне одредбе

Члан 1.

Правилником о поступку унутрашњег узбуњивања (у даљем тексту: Правилник) уређује се поступак унутрашњег узбуњивања у Општинској управи Општине Житорађа (у даљем тексту: послодавац) у складу са одредбама Закона о заштити узбуњивача и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених.

Члан 2.

У смислу овог Правилника, поједини изрази имају следеће значење:

1. „узбуњивање" је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера,
2. „узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву,
3. „унутрашње узбуњивање" је откривање информације послодавцу,
4. „радно ангажовање" је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад код послодавца,
5. „послодавац" је орган јединице локалне самоуправе који радно ангажује једно или више лица,
6. „штетна радња" је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољни положај.

Покретање поступка

Члан 3.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем (у даљем тексту: овлашћено лице).

Акт о одређивању лица овлашћеног за пријем информација и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем биће објављена на огласној табли и званичној интернет страници послодавца.

Члан 4.

Послодавац је дужан да:

1. предузима мере ради отклањањаутврђених неправилности у вези са информацијом;
2. заштити узбуњивача од штетне радње и предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње;
3. поступа и по анонимним обавештењима у вези са информацијом;
4. се уздржи од предуземања мера у циљу отклањања идентитета анонимног узбуњивача;
5. одреди лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Члан 5.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писмено или усмено овлашћеном лицу.

Писмено достављање информације

Члан 6.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредном предајом писмена путем о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, уколико постоје техничке могућности, о чему се саставља и издаје потврда.

Ако се обичне или препоручене пошиљке упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем путем службе за достављање поште код послодавца, такву пошиљку може да отвори само лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему писмене информације

Члан 7.

Уколико се писмено доставља информација у вези са унутрашњим узбуњивањем, саставља се потврда о пријему информације, у вези са унутрашњим узбуњивањем, који садржи следеће податке:

1. кратак описчињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
2. време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
3. број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању;
4. податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
5. податке о послодавцу;
6. печат послодавца;
7. потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Усмено достављање информације

Члан 8.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник који садржи:

1. податке о послодавцу и лицу које саставља записник;

2. време и место састављања;
3. податке о присутним лицима;
4. опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем. податке о времену, месту и начину кршења прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност. животну средину, указивање на могућност настанка у циљу спречавања штете великих размера и друго;
5. евентуалне примедбе узбуњивача на садржај записника;
6. потпис овлашћеног лица;

О пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, када се врши усмено, саставља се потврда о пријему, приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Анонимна обавештења

Члан 9.

У случају анонимних обавештења, лице које је овлашћено за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са Законом који уређује заштиту података о личности.

Лице овлашћено за пријем информације дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Поступање по информацији

Члан 10.

Након пријема информације, послодавац је дужан да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава послодавац и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Послодавац се обавезује да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

Члан 11.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, овлашћено лице које води поступак може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему се саставља записник који садржи:

1. податке о послодавцу и лицу које саставља записник;
2. време и место састављања;
3. податке о лицима која дају изјаве;
4. опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
5. примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
6. потпис присутних лица и овлашћеног лица.

Информисање узбуњивача

Члан 12.

На захтев узбуњивача, послодавац је дужан да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Извештај о предузетим радњама

Члан 13.

По окончању поступка овлашћено лице саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем и доставља руководиоцу органа и узбуњивачу, о коме се узбуњивач може изјаснити, уколико су уочене неправилности, предлаже мере ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи:

1. време, место, начин пријема информације и податке о издатој потврди о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
2. радње које су након тога предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
3. која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начина њиховог обавештавања;
4. шта је утврђено у поступку по информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице;
5. потпис овлашћеног лица.
6. Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку по информацији у року од 3 дана од дана достављања извештаја.

Предузимање мера на бази извештаја

Члан 14.

Послодаван се обавезује да, на основу поднетог извештаја овлашћеног лица за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузме одговарајуће мере, и то доношењем Програма мера и предузимањем мера по том програму.

Програм мера за отклањање неправилности и последица по конкретном покренутом унутрашњем узбуњивању садржи:

1. податке о послодавцу и лицу које поставља Предлог мера;
2. време и место састављања;
3. навођење и детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем;
4. конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем као и рокови за њихово извршење;
5. образложење због чега се тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Право на заштиту узбуњивача

Члан 15.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом, ако:

1. изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;
2. открије информацију која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
3. у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације би поверовало лице са просечним знањем и искуством као узбуњивач.

Члан 16.

Право на заштиту као узбуњивач има

1. повезано лице ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем;
2. лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу, погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице;
3. лице које тражи податке у вези са информацијом, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података;
4. лице које је у вршењу службене дужности доставило информацију, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања те информације.

Члан 17.

Овлашћено лице за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача. Осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1 овог члана, дужно је да штити те податке.

Овлашћено лице за пријем информације, дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, овлашћено лице дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај и накнада штете

Члан 18.

Послодавац је дужан да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

1. запошљавање;
2. стицање својства приправника или волонтера;
3. рад ван радног односа;
4. образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
5. напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
6. дисциплинске мере и казне;
7. услове рада;
8. престанак радног односа;
9. зараду и друге накнаде из радног односа;
10. учешће у добити послодавца;
11. исплату награде и отпремнине;
12. распоређивање или премештај на друго радно место;
13. непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
14. упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 19.

Забрањено је предузимати штетне радње.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са Законом којим се уређују облигациони односи.

Судска заштита

Члан 20.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

У поступку судске заштите надлежан је суд према месту предузимања штетне радње или према месту пребивалишта тужиоца.

Завршне одредбе

Члан 21.

Овај Правилник објавити у „Службеном листу града Ниша“, на огласној табли Општинске управе, као и на интернет страници општне Житорађа.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу Града Ниша.

Број: 110-2012/24-01

У Житорађи, дана 05.09.2024. године

НАЧЕЛНИЦА
ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ
ОПШТИНЕ ЖИТОРАЂА
Марјана Стевановић

